

Soạn bài: Ôn tập phần tiếng việt

Soạn bài: Ôn tập phần tiếng việt

I. Phương châm hội thoại

Câu 1:

- - Phương châm về lượng : Nội dung lời nói phải đúng như yêu cầu giao tiếp, không thừa, không thiếu.
- - Phương châm về lượng : Không nói những điều mình tin là không đúng hoặc không có bằng chứng xác thực.
- - Phương châm quan hệ : Nói đúng đề tài giao tiếp, không nói lạc đề.
- - Phương châm cách thức : Nói ngắn gọn, rành mạch, tránh cách nói mơ hồ.
- - Phương châm lịch sự : Chú ý đến sự tế nhị, khiêm tốn, tôn trọng người khác khi giao tiếp.

Câu 2: Tình huống giao tiếp không tuân thủ phương châm hội thoại :

Trong giờ địa lý, thầy giáo hỏi một học sinh đang mãi nhìn qua cửa sổ :

– Em cho thầy biết sóng là gì ?

Học sinh trả lời :

– Thưa thầy Sóng là bài thơ nổi tiếng của Xuân Quỳnh ạ.

Phương châm về chất bị vi phạm.

II. Xưng hô trong hội thoại

Câu 1:

Các từ ngữ xưng hô rất phong phú, đa dạng : mình, chúng mình, ta, chúng ta, anh, em, bác, cháu, mình, cậu...

Tùy thuộc vào tính chất của tính huống giao tiếp và mối quan hệ với người nghe mà lựa chọn từ ngữ xưng hô cho thích hợp.

Câu 2:

Xưng khiêm : Người nói tự xưng mình một cách khiêm nhường.

Hô tôn : Gọi người đối thoại một cách tôn kính.

Ví dụ :

- Quý bà, quý cô, quý ông... để gọi người đối thoại tỏ ý tôn kính.
- Người đối thoại ít tuổi hơn mình nhưng vẫn gọi là anh, chị, xưng

em.

Câu 3:

Tiếng Việt khi giao tiếp, người nói phải hết sức lựa chọn từ ngữ xưng hô. Đối với người Việt Nam, xưng hô thể hiện mối quan hệ, thái độ, tình cảm. Mỗi phương tiện xưng hô đều thể hiện tình cảm của tình huống giao tiếp và mối quan hệ giữa người nói với người nghe: Tình cảm thân hay sợ, kính hay trọng. Hầu như không có từ ngữ xưng hô trung hòa. Vì thế, nếu không chú ý để lựa chọn được từ ngữ xưng hô thích hợp với tình huống và quan hệ thì người nói sẽ không đạt được kết quả trong giao tiếp như mong muốn, thậm chí trong nhiều trường hợp, giao tiếp không tiến triển được nữa.

III. Cách dẫn trực tiếp và cách dẫn gián tiếp

Câu 1: Cách dẫn trực tiếp và cách dẫn gián tiếp

- Dẫn trực tiếp

- Là cách nhắc lại nguyên vẹn lời hay ý của của người hoặc nhân vật.
- Dùng dấu hai chấm để ngăn cách phần được dẫn, thường kèm thêm dấu ngoặc kép.

- Dẫn gián tiếp :

- Nhắc lại lời hay ý của nhân vật, có điều chỉnh theo kiểu thuật lại, không giữ nguyên vẹn.
- Không dùng dấu hai chấm.

Câu 2: Những thay đổi từ ngữ đáng chú ý :

- Trong lời đối thoại, tự xưng hô là "Mình" (Ngôi thứ nhất) "Chúa công" (Ngôi thứ hai) thì chuyển thành "Nhà vua" "Vua Quang Trung" (Ngôi thứ ba) trong lời dẫn gián tiếp.
- Từ chỉ địa điểm "Đây" trong lời đối thoại thì trích lược trong lời dẫn gián tiếp.

Từ chỉ thời gian "Bây giờ" thì đổi thành "Bấy giờ" trong lời dẫn gián tiếp.